

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny- Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Brygida Łagodzińska

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2021 w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)

przeciwko M. B.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Obornikach

z dnia 22 grudnia 2020 roku

sygn. akt IC 93/20

1. oddała apelację;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 800 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
3. przyznaje ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Obornikach na rzecz radcy prawnego K. P. ustanowionego kuratorem dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu wynagrodzenie w kwocie 885,60 zł brutto w postępowaniu apelacyjnym;
4. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Obornikach kwotę 1 635,60 zł z tytułu zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Brygida Łagodzińska

UZASADNIENIE

Powód (...) w K. wniósł pozew przeciwko M. B., domagając się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 12 048,15 zł z odsetkami: umownymi od kapitału w wysokości 7,99% w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 6 829,54 zł od dnia 16 września 2019r. do dnia zapłaty oraz umownymi od kapitału przeterminowanego w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, tj. 10% w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 6 829,54 zł od dnia 1 września 2019r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 9 grudnia 2019r. w Sądzie Rejonowym w (...)orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw wniósł kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. B., będący radcą prawnym, ustanowiony postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 28 listopada 2019r., wydanym w sprawie (...).

W sprzeciwie kurator zaskarżył nakaz zapłaty w całości, domagając się oddalenia powództwa oraz obciążenia powoda kosztami procesu, w tym kosztami wynagrodzenia kuratora w pełnej stawce minimalnej, powiększonej o stawkę podatku VAT. Na wypadek uwzględnienia powództwa kurator wniósł o nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. Nadto podniósł zarzut przedawnienia.

Pismem z dnia 10 listopada 2020r. powód dokonał rozszerzenia powództwa, domagając się zasądzenia od pozwanego kwoty 15 150,67 zł za okres od sierpnia 2016 roku do października 2020 roku, w tym 9 597,42 zł należności głównej oraz 5 553,25 zł rat odsetkowych. Na rozprawie w dniu 3 grudnia 2020r. strona powodowa sprecyzowała roszczenie odsetkowe, wskazując, iż domaga się odsetek od kwoty 8 067,77 zł w wysokości 10% w stosunku rocznym za okres od 16 sierpnia 2016r. do 17 marca 2020r., od kwoty 207,68 zł w wysokości 6% w stosunku rocznym za okres od 18 marca 2020r. do 8 kwietnia 2020r., od kwoty 216,37 zł w wysokości 4% w stosunku rocznym za okres od 9 kwietnia 2020r. do 28 maja 2020r., od kwoty 1 105,60 zł w wysokości 2% w stosunku rocznym za okres od 29 maja 2020r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy w Obornikach wyrokiem z dnia 22 grudnia 2020 roku:

I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 14 601,39 zł wraz z umownymi odsetkami, liczonymi od kwot:

- a) 7 518,49 zł z odsetkami w wysokości 10% w stosunku rocznym od dnia 15 grudnia 2016r. do dnia 17.03.2020r.,
- b) 207,68 zł z odsetkami w wysokości 6% w stosunku rocznym od dnia 18 marca 2020r. do dnia 8 kwietnia 2020r.,
- c) 216,37 zł z odsetkami w wysokości 4% w stosunku rocznym od dnia 9 kwietnia 2020r. do dnia 28 maja 2020r.,
- d) 1 105,60 zł z odsetkami w wysokości 2% w stosunku rocznym od dnia 29 maja 2020r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

III. zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Obornikach na rzecz r.pr. K. P. kwotę 4 428 zł (w tym 23% podatku VAT) tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego;

IV. kosztami procesu obciążył pozwanego i z tego tytułu zasądził od pozwanego na rzecz:

- a) powoda kwotę 4 617 zł, w tym kwotę 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- b) Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Obornikach kwotę 4 428 zł tytułem wydatków na wynagrodzenie kuratora tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok w punktach I i IV. Orzeczeniu zarzucił:

- naruszenie prawa materialnego art. 6 k.c. w zw. z art. 720 k.c. poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie w okolicznościach przedmiotowej sprawy i uznanie, że powód wykazał zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia,

- naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. przepisu art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233§1 k.p.c. polegającą na sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniem wiedzy oceny materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, iż powód przedstawił dowody, w oparciu, o które można byłoby stwierdzić, że po pierwsze to pozwany zawarł z powodem przedmiotową umowę pożyczki, a po drugie nawet gdyby do zawarcia umowy pomiędzy stronami doszło, to, że pozwany nie wywiązał się z łączącej go z powodem umowy tj. nie wykonał ciążących na nim z tego tytułu obowiązków.

Pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz przyznanie kuratorowi wynagrodzenia za postępowanie odwoławcze według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wraz z odsetkami w opóźnieniu w płatności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

W myśl postanowień art. 382 k.p.c. Sąd odwoławczy instancji uznał za własne ustalenia faktyczne przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dzieląc także rozważania prawne przedstawione w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia, dokonane w oparciu o właściwe przepisy prawne.

Wbrew podniesionemu zarzutowi naruszenia art. 233§ 1 k.p.c. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i dokonał oceny materiału dowodowego zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego i swobodną oceną dowodów. W szczególności zauważyć należy, że powód wykazał zawarcie umowy o kredyt gotówkowy z pozwanym przedkładając umowę z dnia 9 listopada 2015 roku, który to dokument został poświadczony przez profesjonalnego pełnomocnika. Pozostałe dowody w tym dyspozycja wypłaty środków, wezwanie do zapłaty, harmonogram rat, oświadczenie o poddaniu się egzekucji również zostały potwierdzone za zgodność przez profesjonalnego pełnomocnika. Zgodnie z art. 129 §2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. W myśl zaś §3 zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter dokumentu urzędowego. Zgodnie z § 3 art. 129 k.p.c. jedynie zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym ma charakter dokumentu urzędowego. Poświadczane mogą być odpisy zarówno dokumentów urzędowych, jak i prywatnych. Poświadczenie odpisu dokumentu jest natomiast dokumentem stwierdzającym urzędowo istnienie dokumentu o określonej treści, na podobieństwo regulacji prawnej zawartej art. 2 § 2 ustawy z 1991 r. - Prawo o notariacie., zgodnie z którym - czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, że sąd przeprowadzając postępowanie dowodowe nie tyle z samego dokumentu prywatnego przedłożonego w urzędowo poświadczonej kopii, ale z dokumentu urzędowego, z którego (na podstawie usuwalnego domniemania z art. 244 § 1 k.p.c.), wyprowadza wniosek o istnieniu dokumentu prywatnego, o treści tożsamej z przedłożonym poświadczeniem. Poświadczenie przez adwokata lub radcę prawnego odpisu dokumentu prywatnego korzysta zatem z domniemania nie tylko autentyczności, ale także domniemania zgodności z prawdą tego co, zostało w nim urzędowo stwierdzone (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2019 roku IACA 149/19). Pozwany zawarł z powodem umowę o kredyt, podpisał harmonogram spłat rat, w których wyraźnie wskazano ich wysokość z wyszczególnieniem spłaty na kapitał i odsetki, określone zostały daty płatności. Obok domniemania autentyczności (prawdziwości), które jest wspólne dla wszystkich dokumentów, dokument prywatny korzysta z domniemania, że zawarte w nim oświadczenie złożyła osoba, która go podpisała. Art. 253 k.p.c. reguluje zagadnienie ciężaru dowodu przy kwestionowaniu dokumentu prywatnego. Strona apelująca poza powołaniem się na powyższą regulację nie wskazała na żadne okoliczności związane z zawarciem umowy kredytu które miały podważać prawdziwość dokumentu prywatnego, nie kwestionowała, że pozwany nie zawarł umowy, nie podpisał jej czy też na żadne inne okoliczności dotyczące przedłożonych dokumentów. Zarzut ten miał charakter ogólnikowy i ograniczył się do wskazania przesłanek art. 253 k.p.c. Wbrew zatem twierdzeniom apelującego powód wykazał swoje roszczenie zarówno co do zasady jak i wysokości.

Co do wyliczenia odsetkowego to Sąd pierwszej instancji odniósł się do niego w uzasadnieniu wyroku. Przy czym zauważyć należy, że powód w piśmie z dnia 10 listopada 2020 roku szczegółowo dokonał wyliczenia odsetek

naliczonych od każdej raty kapitałowej w związku z nieregulowaniem rat w terminie. Pozwany otrzymał pismo powoda w dniu 25 listopada 2021 roku, nie złożył żadnych zastrzeżeń co do wyliczenia odsetkowego w toku postępowania przed Sądem I instancji. W apelacji zaś poza ogólnikowym stwierdzeniem, że nie została wykazana prawidłowość naliczonych odsetek w żaden sposób nie odniósł się do przedstawionego wyliczenia odsetkowego. Wysokość zaś dochodzonego roszczenia wynika z przedłożonej umowy pożyczki, harmonogramu rat, przy czym powód w piśmie z dnia 4 września 2020 roku wskazał na płatności dokonane przez pozwanego i sposób ich zarachowania. Dokumenty złożone do akt wbrew zarzutom apelacji pozwalają na zweryfikowanie dochodzonego roszczenia.

Co do zarzutu braku dowodów, że pozwany nie wywiązał się z łączącej go z powodem umowy tj. nie wykonał ciężących na nim z tego tytułu obowiązków to wskazać należy, że w postępowaniu dowodowym nie dowodzi się faktów negatywnych. Skoro pozwany twierdzi, że wykonał ciężące na nim obowiązki z tytułu umowy o kredyt to winien tę okoliczność wykazać. Dostrzega to zresztą apelujący podnosząc w uzasadnieniu apelacji, że nie jest rolą strony pozwanej wskazywanie, że pozwany nie zawarł umowy pożyczki i ile ewentualnie nie zapłacił, trudno bowiem wykazywać fakty negatywne. W niniejszej sprawie powód wykazał zarówno zasadność roszczenia wynikającego z umowy pożyczki jak i jej wysokość, a pozwany nie wykazał aby dokonał jakichkolwiek innych wpłat z tytułu pożyczki poza wskazanymi przez powoda. Dowód zaś dokonania wpłat na poczet rat obciążał pozwanego.

W konsekwencji brak było podstaw do uznania, że Sąd naruszył prawo materialnego art. 6 k.c. w zw. z art. 720 k.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi pozwanego jako stronę przegrywającą. Powód poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1 800 zł ustalone na podstawie §10 ust. 1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

O wynagrodzeniu kuratora w postępowaniu apelacyjnym Sąd orzekł na podstawie §1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (wynagrodzenie wynosi 40 % stawek minimalnych za czynności radców prawnych) przyznając od Skarbu Państwa na rzecz kuratora brutto kwotę 885,60 zł.

Nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd obciążył pozwanego na podstawie art. 113 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Koszty te obejmują: opłatę od apelacji 750 zł oraz wynagrodzenie kuratora 885,60 zł.

Brygida Łagodzińska